

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium, Šrobárova 1, 042 23 Košice
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011U464
6. Názov pedagogického klubu	Klub matematickej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	10.11.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium Šrobárova 1, Košice
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	RNDr. Ladislav Spišiak
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://www.srobarka.sk/inovacia-vzdelavania-za-ucelom-zlepsenia-gramotnosti/

11. Manažérske zhrnutie:

Téma: Motivácia žiakov k štúdiu matematiky

Krátka anotácia:

- Výsledky medzinárodných testovaní z pohľadu motivácie žiakov
- Vymedzenie pojmu motivácia
- Motivácia žiakov k štúdiu matematiky
- Diskusia a výmena skúseností medzi pedagógmi

Kľúčové slová:

Motivácia žiakov, vnútorná motivácia, vonkajšia motivácia

- **Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:**

Témy stretnutia:

- Výsledky testovania PISA
- Spôsoby motivácie žiakov k štúdiu matematiky
- Diskusia a výmena skúseností medzi pedagógmi

Výsledky testovania PISA

Výsledky PISA v oblasti sledovania motivácie žiakov do istej miery vysvetľujú nezáujem žiakov o technické, prírodovedné či matematické vzdelávanie, a to napriek tomu, že si žiaci význam týchto vied uvedomujú aj vo vzťahu k svojmu budúcemu povolaniu, resp. prosperovaniu v budúcom zamestnaní.² PISA odhaľuje, že žiakov na Slovensku vo väčšej miere ovplyvňuje externá motivácia k učeniu sa v uvedených predmetoch ako vnútorné motivačné činitele. Dobré známky z väčšiny predmetov sú dôležitým faktorom pre 74 % žiakov. Pomerne dôležitým faktorom pre učenie sa je aj možnosť výberu z tých najlepších možností v ďalšom štúdiu (92 %) a tiež túžba byť najlepším vo všetkom, čo robia (71 %).³ Index vnútornej motivácie žiakov k učeniu sa prírodovedných predmetov sa oproti roku 2006 znížil vo všetkých sledovaných parametroch (záujem o témy, riešenie problémov alebo radosť z učenia sa nových vecí z prírodovednej oblasti, čítanie si o prírodovedných témach). Podobné výsledky boli zaznamenané aj v roku 2012 pri sledovaní motivácie v matematike. Aj v tomto predmete prevláda silná vonkajšia motivácia (pravdepodobnosť lepšej práce, predmet pre budúce štúdium, potrebnosť v práci). Kým v roku 2003 viac ako polovica žiakov (58 %) uvádzala ako motiváciu učiť sa matematiku záujem o preberané témy, v roku 2012 tento ukazovateľ klesol na 36 %. V ostatných ukazovateľoch je stav medzi rokmi 2003 a 2012 v podstate nezmenený, približne tretina žiakov sa teší na hodiny matematiky (31 %) a/alebo ich aj baví (28 %) a pätina z nich rada číta o matematike (22 %).⁴ Pokles indexu vnútornej motivácie nie je výhradne problémom Slovenska, ale spolu s ďalšími ukazovateľmi naznačuje negatívny trend straty záujmu o vlastný rozvoj. Rizikovým faktorom, ktorý prezentuje Národná správa PISA 2012, je aj zistenie, že v roku 2012 viac ako 50 % žiakov neoznačilo ani jeden z faktorov vnútornej motivácie k učeniu sa matematiky.⁵ Nárast negatívnych tvrdení spojených s vnútornou motiváciou k učeniu sa prírodovedných predmetov bol zaznamenaný aj v odpovediach žiakov v dotazníku PISA 2015, a to okrem jednej položky – záujem o riešenie úloh z oblasti prírodných vied.⁶

Zdroje:

2: MIKLOVIČOVÁ, J., GALÁDOVÁ, A., VALOVIČ, J., GONDŽUROVÁ, K. *PISA 2015 Národná správa*. Bratislava : NUCEM, 2017. [cit. 2019-04-02]. Dostupné na:

http://www.nucem.sk/dl/3482/NS_PISA_2015.pdf

3: NUCEM. Životná pohoda a prosperita žiaka v štúdiu PISA 2015, s. 5 [cit. 2019-04-02].

Dostupné na: http://www.nucem.sk/dl/3476/Pohoda_a_prosperita_%C5%BEiaka.pdf

4: FERENCOVÁ, J., STOVÍČKOVÁ, J., GALÁDOVÁ, A. *Národná správa PISA Slovensko 2012*. Bratislava : NUCEM, 2015, s. 48. [cit. 2019-04-02]. Dostupné na:

http://www.nucem.sk/dl/3491/N%C3%A1rodn%C3%A1_spr%C3%A1va_PISA_2012.pdf

5: FERENCOVÁ, J., STOVÍČKOVÁ, J., GALÁDOVÁ, A. *Národná správa PISA Slovensko 2012*. Bratislava : NUCEM, 2015, s. 49. [cit. 2019-04-02]. Dostupné na:

http://www.nucem.sk/dl/3491/N%C3%A1rodn%C3%A1_spr%C3%A1va_PISA_2012.pdf

6: MIKLOVIČOVÁ, J., GALÁDOVÁ, A., VALOVIČ, J., GONDŽÚROVÁ, K. 2017. PISA 2015 Národná správa. NUCEM : Bratislava, 2017, s. 48. [cit. 2019-04-02]. Dostupné online:http://www.nucem.sk/dl/3482/NS_PISA_2015.pdf

7: MIKLOVIČOVÁ, J., GALÁDOVÁ, A., VALOVIČ, J., GONDŽÚROVÁ, K. 2017. PISA 2015 Národná správa. NUCEM : Bratislava, 2017, s. 49. [cit. 2019-04-02]. Dostupné online:http://www.nucem.sk/dl/3482/NS_PISA_2015.pdf

Spôsoby motivácie žiakov k štúdiu matematiky

Podľa K. B. Madsena *motiváciou rozumieme vnútorné príčiny správania sa jedinca*. Motivácia výrazne ovplyvňuje viaceré zložky človeka, napríklad záujem, vytyčovanie cieľov a pod.

Záujem sám o sebe je motívom, ale súčasne aj produktom poznávacej činnosti. Je dôležité, aby štúdium čo možno najviac uspokojovalo záujmy študujúcich. Rozhodujúci je pritom vnútorný postoj.

O primárnej (vnútorná) motivácii hovoríme vtedy, ak príčinou správania sa sú impulzy – vnútorné podnety. Je mimoriadne dôležitá pri učení. Žiak sa vtedy učí pre samotnú činnosť. Teda „núti“ jedinca niečo robiť pre vlastné uspokojenie, pre vlastný zážitok. Navodí situáciu primárnej motivácie je ťažké, ale potrebné.

Sekundárna (vonkajšia) motivácia je založená na vonkajších podnetoch a vhodne dopĺňa primárnu najmä v školskej praxi. Tu ju reprezentujú klasické motivačné činitele ako: odmena, trest a klasifikácia žiakov. Ideálne pôsobí prerastanie sekundárnej motivácie do primárnej (nadaný žiak sa učí najskôr pre známku, neskôr však objaví čaro hľadania, bádania, a uspokojovania zvedavosti.

Podľa Rosenfelda môžeme motívy starších žiakov pri učení sa zhrnúť do dvoch oblastí:

o *oblasť nezámerých* (primárnych) motívov: učenie ako samoučel (radosť z učenia, zábava, napätie, prekvapenie, a senzácia, vzrušenie z neznámeho, radosť z riešenia problémov),

o *oblasť zámerých* (sekundárnych) motívov: snaha dostať dobrú známku, snaha zaslúžiť si vďačnosť a uznanie učiteľa, rodičov, snaha mať autoritu a byť vážený medzi spolužiakmi, želanie odvdáčiť sa svojim rodičom, snaha získať v budúcnosti odbornosť a spoločenské postavenie, túžba po činnosti, práci, snaha byť užitočným v spoločnosti, snaha napodobňovať význačných ľudí, učiteľov, svoj ideál

Diskusia a výmena skúseností

- Na zasadnutí sa zhodnotil aktuálny stav – do akej miery sú žiaci našej školy motivovaní učiť sa matematiku
- V diskusii sme rozoberali možnosti aké má učiteľ pri motivovaní žiakov učiť sa matematiku
- Z diskusie vyplynulo, že motivácie žiakov je dôležité venovať sa dlhodobo. Bude treba urobiť presnejšiu analýzu toho, ktorý typ motivácie prevláda u našich žiakov a následne sa rôznymi nástrojmi venovať jej zvyšovaniu.

12. Závěry a doporučení:

- Začleňovať rôzne formy a varianty motivácie pravidelne a v rôznych fázach vyučovacej hodiny. Zvážiť využitie veľmi ťažkých problémových úloh, ktoré vyvolávajú poznávaciu neistotu.
- Dbáť na tvorbu úloh s medzipredmetovým dosahom.

13. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. K. Hribová, MA
14. Dátum	11.11.2022
15. Podpis	
16. Schválil (meno, priezvisko)	RNDr. Ladislav Spišiak
17. Dátum	14.11.2022
18. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu